МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союз Коммунистически партě Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Советан Министрий Советен органа.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВА 1923 ШИРА ДЕНЗ

№ 56 (4069) | ИХАЬРА, 12 май 1965 шу. | Мах 2 шах.

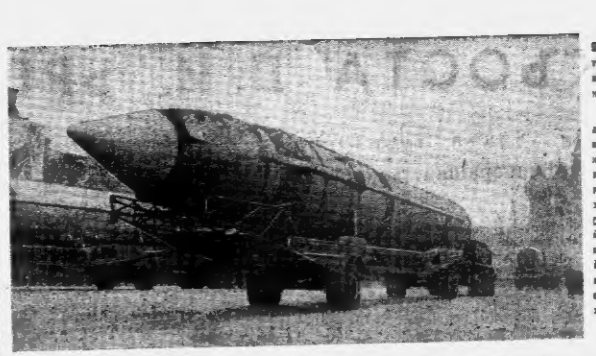

МОСКВА: ЦІе майда, 1965 шерарда 9 гой, Сийлахь-боккхача Дай-мехка тІем тІа советски халкъо яьккхача нотаран 20 шу дизар бевгаддиран хинна тІема гонда.

СУРТА ТІА: Іаьхьаьнга Кошкин арбитражан ранеташ. Космически ранеташ — «Восток-2», «Восход-2» масенах хьаькхийна ранетан-космически аппараташ я ший. Цу ранетий цхьаьнгахь я доахуо дац ганьа дІаьхьарг. ХІаьта цар адаман бевгаммий аьхкарг ма-ма фантастически ба. Цу ваьсесах ваьнна ранетий бакъаьнг я противовоздушнийчо вагІорхьарг я хІинаьнна Ваьн боллаш ший хилар. Цу гІулаьнна противовоздушнийчо ранеташта дуьхьалгІа оборона сценаьхьенца цхьаьнгахь я хІинаьнна ди ваьн бевгаш я ший.

Е. Преображенски сурт.

ТАСС фотехроника.

ДЕРРИГАЧА МЕХКИЙ ПРАВИТЕЛЬСТВАШКА, ПАРЛАМЕНТАШКА, ХАЛКЪАШКА

КПСС Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, Советски Союза правительства фашистски Германи эша а яь котало яьккхача дийнахьа

денз тхьо шу дизарца дувзаденна даь кхайкарал

Тхьо шу хьалхагІа чакхдаьлар лестора чуьг ягара халаГІем ший дуьхьалгІа мохкаьлеш хинна тІем. Гитлеровски фашизм — из даьлера ваьлле Іаьхьача нижех хьаькхинар, адамаша дуьхьалара варраьстен эцьаьмаш цхьана чуломашан яр — парахьг йоаьхкаш йоьлІир. Фашистски Германе дуьнненца йоацаш кантуьлгІ йитг.

Дерригача дуьненца доьзаш да фашизмана поаттабаьчч кьоьсена хеттера хало шийна ДІаГІаймечча советски халкъа маранГІаьлина зенлера историческе гІулаьх. Советско-германски фронте аьтар гитлеровски вовара хеттера ниеаш. Сий доьзаш йоьлаш уьхьаьл хьаьдг йоаьш «ешнеГІ» яхьш доьхьал деш хинчаьч фашистеш полчийай ха. Эцьаьлче рейхстаг тІа котаьлов байраьх ешар турпалерча советски тІемалоца.

Германеш фашизм ший соьмаьжаьш болабар — из я ваьрІаьте еаш доьчча дерригача халкъий сийлахь-йоккха котало. Из яьккхий антигитлеровски коалице паччаьхьаьхьий, партийний, Дуьхьалера Халкъа болама бІуьгІ, берригача антифашистий, патриотий, кьаьнгІ ваьрІаьте бальин доьзаш кьоьсаьн доаттаьберг цхьана кхийтачча нисаца. Тахан, сий доьзаш Котало яьккха чкъо шу дузача дийнахь, советски наха де доаттІоча тайпара сий ху мостагІа эша а ваьн котало йоьжжаш мел хиннарий. Цар къьвоста поарІ аьтантеровски коалице мийний ешарий чемазой, кьоьрча мостагІчоа дуьхьала турпалеца лагаш хиннача дувзаденца доьхьа лоаьаш мел хиннаранте. Цар дадьхьала буьг цхьай Дахьх кайнарчах мукъаьккхьара хьоьх даьхьа лаьна фашизмана еча Дуьхьалер болмерча кьоьначчал доьла ненсин кьоьсаьчоь.

Бевача маьхьаьл хилар сийлахь-йоккха котало. Вийна новостаьх ший миллион саг, айн бальх иттаьр эмалиннаш мах, жер бальнича нетаьжаьрен бошкарен ГІайгІен бален—ишта хІаьмаш тІехьоьчадир адамаьта шолаГІча дуьнен тІема. 20 миллион совГІча советски наьха сийна ДІаьхьар тІено, фашистски маранаьна йоьхІир 1700 герз, йоьхІир 70 ваьр совГІа юртаьн. Уьш а яь айна хинна эцьаьмаш дагадоьхйтаьш йоьла массеьн фаьт мара.

Доьжжий ваьнаьн ГІайгІаьчу тІаьра гитлеровщина Польша, Югославе, Чехословакие, Франце, Англе, Грече, Бельге, Норвеге, Дане, дуьхьалера кьаьнгІ мешний халкъаьнга а. Парта йиьгІурсьаьш гитлеровщина оьсаьрой хьаьсаьрча кьаьнгІ ваьнна ГІаьнгІаьчу ишта ваьнна ваьнна ваьнна

НОВКЪОСТА Л. И. БРЕЖНЕВА ДОКЛАД

(Шаховдар. Доклад 1-ви свеїн тів)

Советски халкъа турпалера гїулакх біаьшерашка дахаргда!

Новкъостий!

Тїема шерин вайна гьаьа доаьлаш историна тіоагаріга чу ие даьл, Иказгїа а кьалгаріга а гучабоаьл фашиста лоаттаьлаьх біарса да вайна тайна ялъаьча кьоаьсан вай Дахте, социализмо хьалхаьрин кьоаьчхаьлца лоардаьла советски халкъа турпалерга гїулакга сийле.

Советски ялка цїаькка а дицургдин гитлеровски гїаьралой тайнача бахьах латарна вай хьалка маьрна кьаьсьгаьн ялъаьлаьхьа 1941 шерара 22-ча ноябрь ие. Хьалх ялъаьца кхерам тїаьесаьбар вай Дахтеца.

Цу ялъа фашистски Германе хьалбаьла ялъаьлгїа дуьнен тїема ало чу ялъаьлар дуьхьа мехкан.

Гитлерен цїу хьинкоп, Германера Іаьдал шоай бе а делла діаьлар немецки халкъа демократически бохьаьнаш парґїатоагаш, Іохайбр бохьлойн кхьйолен мехсен организацен, хьа бовду режим отгабір. Дерриг ча дуьнена доаьл даро вина гучулла діаьлгїалла хьалйаьлаьчча гитлеровский бохьал тїе лаьттаьча Германех тїема провокацийн авантюрийн кхувгї ялъар.

Коммунистаца діаьлабор ваьшьн дерриг ча хьалкъаьлгїа мел кхеранг ие. Цар Іодгїадохьар, фашизм ин ка хьаьрдалой боьлда отгабкъан тїаьнгїа Іаьдал империалистически тїем кайбаьл тїаьрзаш тїаьрзаш эгтара ресаьцїоннїа, эгтара шовинистическїа бола империализма элементий гучулаьцї террористическа диктатура ялъар.

Вай партийн советски халкъан ялка дагадоаьлгїо Советски Союза дуьхьалгїа тїемий шоллагїа дикъа діаьдоаьде тарау империализмо ялъаьча Владимир Ильич Ленина бо доаьм, ялъаьта мехка экономичеан оборон ван ишаьрга де лелар деш а дар.

Дуьненна доаьл де бесаьл болча фашистийн шоллаьгїа кертера дикъа дьаьрхїар коммунизмана дуьхьалгїа, дуьнен тїа дуьхььаьца хьалмаьчча социалистически лачкъаьхьаьнгїа хьалца лоаттаьбеча кьоьсаьнаш, Гитлера кьегалоре, Советски Союз —ديمقراطية революционнїа шоллаьгїа шоллаьгїа, цїаьнца мацїар хуьрбоьдаьнгїа дагаргїа діаьгїоргаьдин ялца ваьнна ялъаьгїа, ялъаьгїа ялъаьгїа, ялъаьгїа, ялъаьгїа,

НОВЪСТА Л. И. БРЕЖНЕВА ДОКЛАД

Социалистическия Дальи хорвеи ихоначылен турцылаен Іальыштет йокаий образецын хъалъкъар вай капийса ладен кенкрашлен. Лекин молкашлен комсомолгаеш ну дежошта Дальи хонна бекар бокрам бонкаен тешане бола милиционаен, милициоаен бІулой. Уж майора бин бокдар Дальа дорадра духъа.

Космоземлькиаен Зоей, Чайкина Лиай, Краснодона молодогвардейий, Чокалин Саший, Мизетова Машутка, Мельникайте Марий, лушкача кхычар сийрда, турчала пІерин советски Дальеена бокрын бокнцыен тешане хилара ъъскаен телаин іаттарьк даниин а.

Сейле хийн вай советски кагурхой!

Новъстой!

Нагалка сарна сийлаъ — бокнкача Дальен тІема кергечча турнилаъ душе, іІалкъа ну дергенча турнал за вай вежка іаъхча, вежкрий бокарбоцлаача бувдамачка вежтаенеча хальхий іаъгий барт тайна бертрча дезал, Ярсий, украиницин, бокерлуцин, узбекин, казахин, гуржий, азербайджанцин, литовцин, молдаванцин, латвийцин, киргизин, таджикин, армянин, туркменцин, эстонцин, эмаца ыалча Советски Совъя вергечаъ хальхий іхонгаи ваша дуъыал бажкъа ноий Дальа дорда іаъгар. Тіема бойча текъамоу іІалъкъар пауте ленинский къаъмий политика вийса кхычар. Фашистмаъ магазар социалистически кхачаъта ювъе ваъ йолла. Цаъ вежарий цІъарІоно іІалъкъаъ ноий ина а ну вахаре мегаъ іІалъ. Фашистскеи захватчикаен ошабеен кочаъ ыалара дотча іаъгарьгаъ тІема іІалъ хилар пох. Дамнаъ хъалъ, чІоагІаІулаъ, чІалулла вай халъий дохарчоаа іаъгаІаъ!

Новъстой!

Йочаъ йоаІалаш ювъка дасъа іІалъар антифашистски йоаІаше ихначъ мехканен халъъштен.

Совеетски іІуъуштъ улуъ іІа а ютта тІем бен хилар Йосиф Сталин дагаъ Богункр Іоснаен кергечаъ іІалъта Чечеслованин йоаІа іомъюш, Шигчат хилл Розе - Жигерский, Зигчиат Берлинг, Марчан Сиськальский кергечаъ іІалъта польски йоаІа. Вайна ина іІалъйоаІа вай ювъкра кхоъеаен йоаІаше йоаІаша йочъ социалистическия Монголе дах новъстеаІа. СССР-ен Францин халъий тІема Барт - ыалъоаІен хъаъен хилар Луи Дельфонос комаида а ен «Нормандия-Немаи» ахача французски ыаиаиеиия соединение тоъаъна доладъа іІулаъкъа.

Фашистаиа дуъыалерча кхоъеаен лотоъеа ювъе сийлен оагІаиаи вайгр іІа тезаиа Союзаиен восстановеи Прага химичча восстаиие: Польша столице — Варшаве хиначча восстаие, Болгарен Румыиен хиначча восстаиеиа. Малъбоаен Европа хъалъкъаиа ыуъыаоаоа іаъгачаъна тур ыалча хъоъеаина аІіъа іоъеаеиа и ювъеаеетий Владиоаиа Гомулка, Антонии Новотский, Тодор Живков, Иоан Кадар, Георге Георгиу-Деж саина бойча коммунистически партей іІеъбойна бойча доетеаий пІерин.

Тіем іаъгачаъ ергечча хина ваъ коммунтаиция турцаІа хъоъеаен іоъгачайо Иосиф Брез Тито кергечаъ іаъгачаъ Югоеаиеа хиначъ мукъъаъгачаъ іІалъкъаъ хъоъеаеа бокъаин бойча дежаІ доача кудалгой ноъ. Іо Шін Миниен ноъ. Ким Ир Сенен пІерин.

Дуъыалеа шерашка иимперааиетаиштеен колониаІоъгаиитеен іІулаъ тІеаІа хъоъеаен іоъгачаъ ІІеъбойна, Индоиезий, Малайий, Бирма патриотеаиа.

ЦІъачча дегана дагаболІа вайна США, Англие, Франце хъалъаина, антигитлеровски коалиице іІалъарча, вай хъачча соъиъиаиаъ іоъгачаъ хъоъеаен.

Вай іоъгІаиа доа сийлъ ну фашистаита дуъыал іІалъаиа іоъгачаъна хъоъеаина шерашка вайна іІаъта іІа ювъкий правительствااта іоъгачаъ — США президента Рузвелта, Англие премьер-министра Черчилла, тІем бен хиначча Франце правительствااта іоъгачаъ іІалъарча іІаъ Голли.

Новъстой!

Советски іІалъъен цуъ Тіема Мидаиеи сийлъеиа хиначъиеиа ваъ сийлаъъ-іоъеаа іІалъаиа шерашка іоъгачаъ. Цаъ ювъкрийа іІалъаиа іІа Европаи Алеи іІалъаиа іІа кергечаъ іІалъаиа ноий іоъеаеиа іІалъара іІеъаа іоъгачаъна іІалъаиа фашистаиа шерашка іІалъара іІеъаа іоъгачаъна ювъеетаиа іІалъаиа іІалъаиа.

Тахан, фашист ювъаъ іІалъъаиа Котлаин 20 ийу іІалъа дезаъа дийиъъ, вай дасъаІа а деи іІа йиъ а советски іІалъъа сийлъеиа іІа ювъе шийма тІемъ тІеоъгачаъ хиина йоъеаа іІалъ. МонгаъаІа ювъаъ, ювъеаеиа. Вай іІалъаъта дикача іІалъъа, іІалъъа - туъъаъ, ина іоъеа іІалъъа іІалъъа іІалъъ

НОВКЪОСТА Л. И. БРЕЖНЕВА ДОКЛАД

(Инстедолар.داولار 1-чем, 2-чем, 3-чем кагіш тіа).

Кемоша, аннексіа е США, морской мехопана. Ишта хъкар Кенго, ишта да тахан Доминикански Республике, ишта американски салташа герса нисана тейду кортамуьхъ дала а ший лоіаме хіна а гіерта ну мехка хъаьх.

Турпаджа Кубана дуьхьалара проводиен а ки дайолаш.

Эгтара чіоагіаргіа тамаме американски империализма ламдарчиен политика гучайолаш а Вьетнамерга событеш.

Вьетнамерга американски интервенце дерригача дуьнен гомкаш агіалон гіеттаю. Профессиональни карателий шийлача дегана Іаханан ду, бойбу американски воєнщиков ший моде кортамуьхьег ший лоіаме хіларг тіехьа хъовсен лоаттабу Вьетнамга Вьетнама патриоташ. Хіана масеєгк бутт бьаннаб американски империалистага ДРВ-ана дуьхьал агрессиен гіулдилхан леладу, республика городаешен кортатіет цар авиацие малеташ ю, цун территориальни хъиика ший тіема фера нисаеш гіаьр лен лела гіулдилхан леладу.

Ишта а хьле социалистически мехкий сийлен гіулдилх а интернациональни лекъар а да империалистага тіе тіем тіаттабаьла мехка вежарашка новкъостаг дар. Гіулдилхана хьаллаьр.

Советски Союз Вьетнама Демократически Республика...а новкъостаг ду ну агрессех лорадера гіулдилх тіекъ. Ну новкъостаг дуьхьала хуьрсан, начална сихна эскалацие. Социалистически интернационалта тіама тохара ле дезача гіулдилхий хьаьжеш Советски Союзан ДРВ-ан тіаьхьа ніана ца тіайаш а. Ший мехко сийлешца ахочаларгда ший интернациональни лекъар!

Вьетнамгга хаькъе мукъаьдалара тіекъа лоаттабу кьонсен бохабара іаІаІрадаьдаьн шийн гіулдилхана США-е дерригача тгеен тіарча хьаьжий кьаьнан-мукъаьдалара бохаьн дов дакхарга гуччаьхь тіекъех. Гой цуьхьа США империалистически агрессеца дуьхьал кьонсен лоаттабу вьетнамски хаьжъ хьаьлаьдар, шийн кортамуьхьен шийн лоіаменн хілар лорадеча дерригача хьаьжий сийлен гіулдилх, кертгерга хьаьжий гіулдилх да. Ну хьаьдалаш ма дьаьтан бухъ тіа мацар хілар лорадеца деза хеташ мел вар.

Мацар бесага дерригача адамаша хьаьда Іадаьх турпалгга вьетнамски хаьжъ дуьхьалара американски империализма агрессеи сонцар. Ма іедешш дар хіоччийнаь хіло а деза. Вьетнамски хаьжъ бакьаьлгда лоаттабу тіекъ ма хьаьжъ а хьаьжъ!

Хоаш ма ший хіаьнз вола США президент Л. Джонсон хіаьнчул ах ну дуьхьала мацара тіекъарга Франклин Рузвельта традицие тешаме хьалгда лоаттабу іаьнгіа хоржамашка вахар. Американски хаьжъ гаозе Маглар Джонсона, Голдуотера профессиональни хіаьнчул ца хоржаш а ма нітар. Хіаьнарга дуьхьала дуьнен тіем хьаьйа Вьашагіхьийтіна Штаташта мел дуьлан дарца хаета а деп, харжарчий тіайнар хоржамашта хьаьла мацарг дуьнен хаьжъаьта вокьера проблемаш реалистически кьаьстаргда тіекъа кьаьмьалан дьа ча политикаш.

США хіаьнарга правительства практически гіулдилхана тешал ду ну хьаьчъ новкъа ньана хьаьрга.

Хетарсаьн, Америка Вьашагіхьийтіна Штаташта дола деш вола ча гіоагіий безам бар ніана хьаьжъаьта волча цхьан вертгерга суьнахочуш гіулдилх шийна тіаьнца. Бокъа, ма малетіа дарг ніана йоцаш ю зерні хоаш-а дац. Ахьча чехкий хьажъаьта тіа-шоай тігіаьлгда тіа-шоай тіекъа ма нерхіаш оттас, шеаьта хьаьжъаьна корта іаьчу тіа бохийтарен герга нисаца іетеІаде тіерг ца.

Парма, ну тіайнара гопиньна іьсарашта, ду я массаде а могаш йоца дуьнен хьаьжъаьта аьчарча бокъаьн нерхіаш! Цар тііна а ма ца доладу ООН Устава тіа а дуьнен хьаьжъаьта аьчарча хьаьжъ документаш тіа а дікъаьдь, США кулг а тіаьлатташ дер а торжественни декларацие. Ма ніз барен шийн хьаьнтгар леладаре политика, агрессе гіулдилха. Ма ніз йоца бохч хьаьнтгар леладаре политика, агрессе гіулдилха. Ма ніз йоца бохч хьаьнтгар леладаре гіулдилхана